

græsser, halvgræsser og urter, som danner en mere eller mindre sammenhængende grønsvær.

Strandensflader brydes ofte af lavninger og naturlige render (f.eks. loer) og ældre strandvoldsrygge. Strandene beliggende ud til kysten vil undertiden kunne blive overskyldede af havet. Overskyldshyppigheden og -perioden varierer meget. Her i landet ligger den normalt mellem 10 dage pr. år og 1 dag pr. 10 år.

Strandengene strækker sig fra kysten og ind i landet. I de dele, der ligger nærmest vandet, domineres plantevæksten af en eller flere salttålende plantearter såsom kveller, vadegræs, annelgræs, harril, strandtrøhage, strandasters, strandvejbred, jordbærkløver og engelskgræs m.fl. Disse plantearter aftager gradvis ind mod de lidt højere liggende, mindre saltpåvirkede dele af strandengen.

Ind mod land afgrænses strandengen hyppigt af et terrænskel i form af en niveauændring, hegn, skelgrøft, vej eller andet, som danner grænse for engen med dens nuværende eller tidligere udnyttelse som græsningsareal.

I inddigede områder kan der undertiden fortsat eksistere strandenge med salttålende planter, alt afhængig af særlig jordbund og vandbevægelse.

Strandensbegrebet i naturfredningsloven omfatter således en række varierende naturtyper, der har forskellige betegnelser efter den måde, hvorpå de er opstået, og graden af saltpåvirkning. Områderne kan blandt andet betegnes som marsk, marskeng, sylteng, strandeng, strandoverdrev eller strandfæled.

I de fleste strandenge er den lave plantevækst resultatet af landbrugsmæssig udnyttelse i form af græsning og høslæt. Ved ophør af græsning eller høslæt kan ske en tilgroning med de mere højt voksende sumpplanter, og strandengen overgår da til at blive en strandsump.«

Denne begrebsfastlæggelse, der – på samme måde som definitionen af moser – bygger på bemærkningerne til 1978-loven, og som i praksis har medført, bl.a. at visse af de inddæmmede arealer på Amager er blevet anset som omfattet af § 43 b, gælder således fortsat.

3.4. Strandsumpe

Begrebet strandsumpe skal forstås som hidtil. Der henvises herved til Miljøministeriets cirkulære nr. 103 af 27. marts 1984 afsnit 3.3, hvor strandsumpe er beskrevet således:

»Strandsumpe er kystbeliggende områder, hvis vegetation er domineret af store sumpplanter som tagrør, strandkogleaks, blågrøn kogleaks og enkelte andre arter. Strandsumpe forekommer ofte på de mest

fugtige og eventuelt permanent vanddækkede dele af beskyttede kyststrækninger.«

Begrebet strandsumpe i § 43 b er forskelligt fra begrebet moser i § 43. Sondringen mellem de to begreber vil imidlertid i praksis kun have mindre betydning. Hvor sondringen har betydning, må den foretages på grundlag af områdernes beliggenhed henholdsvis ved kysten eller inde i landet, og i tvivlstilfælde ud fra dominansen af salttålende planter som strandkogleaks, blågrøn kogleaks, strandasters m.fl. i strandsumpene.

3.5. Ferske enge og overdrev

3.5.1. Indledning

Disse arealer omfatter fugtige, ferske enge samt tørre enge, ofte kaldet overdrev. Under betegnelsen overdrev falder også græsbevoksede kystskrænter.

På enge og overdrev kan der ofte forekomme mere eller mindre udbredte bevoksninger med krat og anden træagtig vegetation. Sådanne bevoksninger vil også være beskyttet af bestemmelsen, og det vil derfor kræve dispensation, såfremt man ønsker at rydde et sådant krat.

Udformningen af de gældende §§ 43-43 b og forslagets § 3 forudsætter, at benyttelsen af de beskyttede arealer kan fortsætte som hidtil. Dette indebærer bl.a., at nogle ferske enge, såkaldte »kulturenge«, som regelmæssigt er blevet omlagt navnlig for at sikre bedre græsningsmuligheder, kan omlægges med samme tidsinterval som hidtil. Ved omlæg forstås normalt pløjning og efterfølgende jordbehandling, hvorefter området tilsås med den samme eller en ny afgrøde. Hvis det i forbindelse med omlæg af et bestemt engareal inden for de senere år har været praksis i et år at høste en anden afgrøde – typisk korn – på det pågældende areal, vil denne praksis også kunne fortsætte ifølge lovforslaget, i overensstemmelse med princippet om, at lovforslaget ikke tilsigter ændringer i den hidtidige anvendelse af de beskyttede områder, når denne iøvrigt ikke er i modstrid med ønsket om at bevare den pågældende naturtype som sådan.

Dyrkning af korn og andre sædskifteafgrøder på enge i større omfang end hidtil vil kræve dispensation. Det samme gælder, såfremt man ønsker at omlægge eller på anden måde foretage jordbearbejdning i ferske enge, som ikke hidtil har været regelmæssigt omlagt, hvorved normalt forstås inden for de sidste 7-10 år.

3.5.2. Ferske enge

Ferske enge skabes ved menneskets påvirkning. Enge kan således være dannet ved slåning eller græsning af naturlige kærsumfund eller ved fældning af